

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2023/2024
FORMA STUDIÓW: STACJONARNA

INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa przedmiotu Wstęp do teorii przekładu

2. Nazwa kierunku Rusycystyka

3. Poziom kształcenia studia pierwszego stopnia

4. Liczba punktów ECTS 3

5. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
II		30				

6. Język wykładowy rosyjski, polski

7. Wykładowca mgr Joanna Kozak-Solarz

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

8. Wymagania wstępne

Znajomość języka rosyjskiego na poziomie B1

9. Cele przedmiotu

C1 zapoznanie z podstawowymi pojęciami z zakresu przekładoznawstwa;

C2 zapoznanie na potrzeby działalności filologicznej i zawodowej z definicją i specyfiką poszczególnych rodzajów tłumaczeń;

C3 zapoznanie na potrzeby działalności filologicznej i zawodowej z zasadami stylistyki, terminologią oraz technikami tłumaczeń tekstów z różnych dziedzin wiedzy;

C4 kształtowanie umiejętności analizy i selekcji odpowiednich materiałów źródłowych oraz ich syntezy i krytycznej oceny;

C5 kształtowanie świadomości poziomu swojej wiedzy i potrzeby jej ustawicznego pogłębiania, w tym umiejętności pracy indywidualnej i w zespole, a także do podejmowania działań na rzecz rozwoju osobistego i zawodowego, a także do okazywania wrażliwości, tolerancji i szacunku wobec innych narodów.

10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:

odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się

WIEDZA

EU01 zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia z zakresu przekładoznawstwa;

K_W01

EU02 zna i rozumie w zaawansowanym stopniu definicje i specyfikę różnych rodzajów tekstów w języku polskim i rosyjskim;

K_W01, K_W08

EU03 zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zasady stylistyki, terminologię i techniki tłumaczenia tekstów z różnych dziedzin wiedzy;

K_W02, K_W08, K_W10

UMIEJĘTNOŚCI

EU04	potrafi operować terminologią w zakresie translatoryki, wyjaśniać omawiane zagadnienia, wykorzystując umiejętności analizowania i selekcjonowania odpowiednich źródeł, a także integrować wiedzę teoretyczną z umiejętnościami praktycznego jej zastosowania na zajęciach pokrewnych;	K_U02, K_U04, K_U14
EU05	potrafi charakteryzować i analizować wybrane problemy tłumaczeniowe oraz dokonywać krytycznej oceny i syntezy informacji indywidualnie i w grupie;	K_U02, K_U04, K_U06, K_U13, K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
EU06	jest gotów do nabywania i stałego poszerzania wiedzy z zakresu translatoryki i doskonalenia swoich kompetencji zawodowych;	K_K01, K_K04
EU07	jest gotów do bycia otwartym na różnorodność językowo-kulturową, do okazywania wrażliwości, tolerancji i szacunku wobec innych narodów w celu unikania stereotypów i uprzedzeń.	K_K02
11. Treści programowe		
Forma zajęć – ćwiczenia		
<p>1. Translatoryka jako dyscyplina naukowa - zakres i przedmiot badań translatoryki, rys historyczny badań nad przekładem, badania nad przekładem. Dzieje tłumaczenia i wiedzy o tłumaczeniu: między dosłownością i adaptacją; między osobistą opinią i wiedzą naukową; od ekwiwalencji do adekwatności, od tłumaczenia verbum pro verbo Cyncerona do Schleiermachera. Metody badawcze stosowane w translatoryce.</p> <p>2. Kluczowe pojęcia translatoryki - pojęcie sensu/znaczenia w przekładzie, ekwiwalencja i jej typy, pojęcie wierności przekładu, uniwersalia przekładowe.</p> <p>3. Strategie a techniki przekładowe: definicja, zakres pojęciowy, typologia technik tłumaczeniowych, normy i konwencje, metodologia badań.</p> <p>4. Wybrane koncepcje i teorie przekładu: językoznawcze szkoły przekładu (Jakobson, Nida, Albrecht), szkoła lipska (Kade, Jäger, Neubert), teorie funkcjonalistyczne – teoria skoposu (Vermeer, Reiß), interpretacyjna teoria przekładu – podejście semantyczne, hermeneutyka (Frank, Paepcke, Stolze), teoria polisystemów (Zohar), teorie komunikacyjne, pojęcie ekwiwalencji a przekład (Nida, Taber, Koller), strukturalizm a kognitywizm w przekładoznawstwie (Krings, Höning, Kußmaul, Tabakowska), relatywistyczna hipoteza Sapira/Whorfa a koncepcje przekładu jako transferu kulturowego, a także inne wybrane koncepcje przekładu.</p> <p>5. Model komunikacji językowej. Komponenty układu translacyjnego.</p> <p>6. Pojęcie tłumaczenia i znaczenie. Typy przekładu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przekład ustny a przekład pisemny; • typy przekładu pisemnego: przekład tekstów literackich (proza, poezja, piosenka), specjalistycznych, użytkowych; • przekład ustny: tłumaczenie symultaniczne, konsekutywne, podstawowe pojęcia, terminy, definicje i klasyfikacje – jak décalage, antycypacja, reformulacja, kontrola, korekta, notacja, pamięć długo- i krótkotrwała, języki A, B i C, relay; • specyfika przekładu audiowizualnego; • przekład środowiskowy. <p>7. Przekład jako transfer międzyjęzykowy i akt komunikacji międzykulturowej. Przekład a kultura. Przekład transferem języka, wiedzy czy kultury? Językowy obraz świata i specyfika kulturowa w przekładzie.</p> <p>8. Problem jakości przekładu i jego oceny: charakterystyka kryteriów ewaluacji tłumaczenia w zależności od typów przekładu.</p> <p>9. Rodzaje i gatunki tekstu. Specyfika tłumaczenia literackiego. Specyfika przekładu tekstów specjalistycznych, problemy terminologiczne, językowe i merytoryczne.</p> <p>10. Rola tłumacza w procesie przekładu.</p>		
12. Narzędzia/metody dydaktyczne		
1. Komentarze i objaśnienia nauczyciela		
2. Ćwiczenia samodzielne i zespołowe		
3. Metody aktywizujące (m.in. debata, burza mózgów, studium przypadku)		
4. Prezentacja multimedialna		

5. Zadania domowe, utrwalające materiał	
6. Metody kształcenia na odległość. Platforma Microsoft Teams	
13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)	
1. Obserwacja pracy studenta na zajęciach	
2. Test/kolokwium w formie pisemnej i/lub ustnej	
3. Prace pisemne, odpowiedzi ustne	
4. Zaliczenie z oceną	
14. Obciążenie pracą studenta	
Forma aktywności	liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje	35
2. Przygotowanie do zajęć	25
3. Przygotowanie do testu/kolokwium	20
suma	80
liczba punktów ECTS	3
15. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1. Lewicki R., <i>Zagadnienia lingwistyki przekładu</i> , Lublin 2017.	
2. Hejwowski K., <i>Iluzja przekładu</i> , Katowice 2015.	
3. Lipiński K., <i>Mity przekładoznawstwa</i> , Kraków 2004.	
Literatura uzupełniająca:	
1. Dąbmska-Prokop U. (red.), <i>Mała encyklopedia przekładoznawstwa</i> , Częstochowa 2000.	
2. Heydel M., Bukowski P., <i>Współczesne teorie przekładu</i> , Kraków 2009.	
3. Pisarska A., Tomaszewicz T., <i>Współczesne tendencje przekładoznawcze</i> , Poznań 1998.	
4. Pieńkos, J., <i>Podstawy przekładoznawstwa: od teorii do praktyki</i> , Kraków 2003.	
5. Pieńkos J., <i>Przekład i tłumacz we współczesnym świecie</i> , Warszawa 1993.	
6. Tabakowska E., <i>Językoznawstwo kognitywne a poetyka przekładu</i> , Kraków 2001.	
7. Wojtasiewicz O., <i>Wstęp do teorii tłumaczenia. Wydanie II</i> , Warszawa 1992.	
16. Formy oceny – szczegóły	
Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu: zajęcia kończą się zaliczeniem z oceną	
Warunkiem uzyskania zaliczenia są pozytywne wyniki z dwóch kolokwium śródsesestralnych w formie ustnej lub pisemnej.	
W przypadku kolokwium opisowych, testów, prac pisemnych stosuje się następujące kryteria:	
50-65% - 3,0	
66-75% - 3,5	
76-83% - 4,0	
84-89%- 4,5	
90-100% - 5,0	
W przypadku kolokwium ustnych, odpowiedzi ustnych, stosuje się następujące kryteria stanowiące ocenę stopnia osiągniętych przez studenta efektów uczenia się:	
5.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty bez zastrzeżeń	
4.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z pojedynczymi brakami/błędami	
4.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z nielicznymi brakami/błędami	
3.5 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z wieloma brakami/błędami	
3.0 – zakładany efekt uczenia się został osiągnięty z licznymi i istotnymi brakami/błędami (minimalnie wymagany poziom osiągnięcia efektu)	
2.0 – zakładany efekt uczenia się nie został osiągnięty	

<p>Metody weryfikacji efektów uczenia się w powiązaniu z kategoriami wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych:</p> <p>(1) Wiedza: kolokwium/test</p> <p>(2) Umiejętności: kolokwium/test, wypowiedź ustna, prace pisemne</p> <p>(3) Kompetencje społeczne: obserwacja pracy studenta na zajęciach, bieżące przygotowanie do zajęć</p>
17. Inne przydatne informacje o przedmiocie
1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji
2. Zajęcia odbywać się będą w AB w Białej Podlaskiej i/ lub z wykorzystaniem platformy e-learningowej MS Teams
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem